ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра фехтування, боксу та національних одноборств

Затверджено на засіданні кафедри
_____ р._ протокол №_____

Зав. каф. _____В.А.Бусол

Історія розвитку боксу в Україні

Лекція з навчальної дисципліни ТіМОВС-СПВ

для студентів 2 курсу спеціалізації «Бокс»

Підготував доцент Нікітенко С. А.

П Л А Н

1. Розвиток боксу в Україні……..2
2. Бокс у Галичині…….6
3. Боксери України – учасники Олімпійських ігор……10
Література ……..……11

1. Розвиток боксу в Україні

У період утворення Київської держави кулачні бої в праукраїнців вважались одним із засобів виховання стійкості, сміливості, спритності і фізичної сили.

Боротьбу “навкулачки“ зустрічаємо в багатьох побутових повістях з життя запорожців. Любили і плекали кулачні двобої княжа дружина і козацьке лицарство, бо в них найкраще відбивались фізична справність, сила м’язів, спритність і відвага.

По втраті Україною козацтва, перевелись на довгі часи кулачні вправи. Щойно перед Першою Світовою війною і після неї почалось відродження цього виду спорту. В Україні, яка в післявоєнні роки була розділена між більшовицькою Росією і панською Польщею, розвиток боксу слід розглядати окремо, на Великій Україні, яка входила в склад Російської імперії а відтак в СРСР і на Галичині, яка перебувала під владою Австрійської імперії а відтак Польщі.

Дореволюційний етап розвитку боксу в Україні розглянутий в попередніх розділах, тому зупинимось на післяреволюційних подіях. В Україні бокс як буржуазний вид спорту був заборонений найдовше, чим інших республіках СРСР. Тільки в 1932 році бокс був офіційно дозволений у радянській Україні.

Перша секція боксу була створена в Києві групою ентузіастів у 1907 році. Історія не зберегла їх імен. Вони використовували випадкові переклади брошур з англійського боксу, а також досвід кулачних боїв, які на той час були досить поширені в різних районах Києва.

В 1911 році в Київ приїхав французький моряк – емігрант Марсель Ратьє, який виступав на професіональному ринзі. Він організував групу боксерів, куди увійшли І.П’яткін, Клян, Турчанинов, Гольдінов, Васильєв, Мухаринский, Дворщак, Топчий та ін.

В 1918 році на Україні з’явився інший осередок боксу – Одеса. Першу групу боксу сформували брати Енглезі і брати Солоневичі. В 1923 році в Одесу прибули два англійські джентельмени – Бланк Огутиський и Мак Неш, які поставили роботу всіх кружків боксу Одеси на професіональну основу. В 1927 році всі боксери Одеси були об’єднані в три групи: 1 – “Воєнна”, тренер В.Муратов (командир 9 кав. дивізії); 2 – “Местрал”, під керівництвом тренера Мак Неша; 3 – “Водник”, під керівництвом тренера Кравцова. Здорове спортивне суперництво позволило виділитись талановитим боксерам: А.Бакману, Д.Фідлеру, П.Янкевичу. Ці боксери не тільки старанно тренувались і активно виступали на змаганнях, але одночасно були і організаторами нових боксерських кружків. За допомогою їхніх зусиль були створені секції боксу “Моряк”, “Харчовик”, “Політех”. Так Одеса стала на Україні найбільш помітним боксерським центром. Авторитет одеського боксу був підтверджений тим, що саме одесит А.Бакман став першим на Україні призером

чемпіонату СРСР 1933 р., а в 1939 р. – переможцем першості СРСР по другій групі міст.

Третім боксерським центром довоєнної України став Харків. В 1921 році тут створена перша секція: Поль, Буржава, Пельта, Апдека, Лаціс, Тремель. В тодішній столиці республіки Харкові працювало кілька секцій – "Динамо", "Буревісник", "Металіст", почалася спеціалізація з боксу в Харківському Державному інституті фізичної культури України. При інституті було організовано вищу школу тренерів (ВШТ). Бокс викладав Г.Артамонов. У ці роки активно працюють випускники ВШТ – відомі спортсмени П.Солониченко, І.Заславський, А.Грейнер, Л.Шагін, С.Середенко, викладачі М.Романенко, Б.Рисев та інші.

З 1934 року регулярно проводяться першості України з боксу, починається розиграш першості Харкова і Одеси, а з 1935 р. – Києва. До середини 30-х років на Україні склався гарний колектив досвідчених тренерів: Г.Артамонов, Ю.Натоптаний, В.Муратов, В.Томошевський. Був сформований надійний склад боксерів, готовий до найвідповідальніших тогочасних змагань: А.Бакман, Д.Фидлер, Я.Фурман, Г.Янкович, К.Масянзов, Н.Хижняк, К.Шередега, С.Середенко, В.Кацько, Ю.Замачинський, І.Зінченко та ін. Деякі з них, такі як А.Бакман і К.Шередега успішно поєднували спортивні заняття з тренерською роботою.

Таким чином, до 1936 року уже сформувались великі боксерські колективи в Києві, Одесі, Харкові, Дніпропетровську. Так, у першості Харкова 1936 року брало участь 52 боксери в різних вагових категоріях; у матчевих зустрічах боксерів Московського і Харківського інститутів фізкультури приймали участь такі відомі боксери, як М.Штейн, В.Чудінов, М.Корольов, С.Середенко, А.Грейнер, П.Солониченко та ін.

До 1941 року боксери України завоювали на чемпіонатах СРСР 13 призових мість (2-4-7). Титулами чемпіонів володіли Л.Сегалович (1940 р., щонайлегша вага) і Г.Кац (1940 р., напів важка вага). Переможцями першості СРСР по другій групі в 1939 р. були: А.Бакман – щонайлегша вага, А.Грейнер – напів легка вага, Старосвітський – легка вага і В.Шкода – 1940 р. – напів середня вага.

Певний вплив на розвиток боксу в Харкові мав А.Г.Харлампієв, який неодноразово приїздив в це місто і створив "харлампієвську школу" серед студентів ВШТ. Аркадій Георгійович Харлампієв був чудовим тренером. Студенти Харківського інституту фізкультури і ВШТ фактично складали збірну команду республіки.

Як же тренувалися в ті часи?

День починався з обов'язкової для кожного боксера ранкової "прогулянки" в лісі або в парку. Це була типічна, як називають таке тренування професіонали, "робота на дорозі": швидка ходьба почергово з бігом, (до 10 кілометрів!), спеціальні вправи, лазіння по деревах, кидання каменів, вправи з партнером. Між іншим, перед виходом на "прогулянку" рекомендувалося з'їсти мисочку вівсяної каші. Слід відзначити, що в наші дні медики рекомендують спортсменам для стимулювання м'язової діяльності препарат, що складається з витяжки вівса.

Після прогулянки – навчання в інституті, в ВШТ. Вдень боксери збирались в залі для так званої школи. Спортсмени відшліфовували до автоматизму різні техніко-

тактичні елементи боксу. Вечірнє тренування вважалось основним. Тривало від півтора до двох годин – робота в парах , спаринги на рингу, робота на снарядах.

Кажуть, що нове – це добре забуте старе. Років двадцять п'ять тому, науковці почали радити тренерам переходити на "сучасну форму" трьохразових тренувань. Але саме так, тричі на день ще 50 років назад тренувались харківські боксери за ініціативою А.Г.Харлампієва. Саме в ці роки в Харкові виросла ціла когорта видатних майстрів рингу. Серед них виділяються непересічні фігури заслужених майстрів спорту Анатолія Грейнера і Льва Сегаловича. Разом з ними росла майстерність харківських тренерів – Константина Шередеги, Павла Фастова, Григорія Артамонова, Михайла Романенко. Особливо слід відзначити М.І.Романенко, який відтак протягом 29 років керував кафедрою боротьби і боксу Київського інституту фізичної культури, автора численних посібників і підручників з боксу.

У 1938 році виходить з друку навчальний посібник з боксу К.В.Градополова, який на багато років став настільною книгою тренерів, викладачів і боксерів. В посібнику були класифіковані всі спеціалізовані дії в боксі, охарактеризовані засоби та методи розвитку фізичних якостей, технічних і тактичних навиків, описувалась методика тренувань.

У ці роки в Києві створюється сильний колектив боксерів під керівництвом Леоніда.Сапливенка. Він приїхав в Київ в 1935 році із Баку, в ранзі чемпіона Азейбарджана в середній вазі. Працював тренером в "Динамо", а також викладав бокс в Київському технікумі фізкультури. Двічі, в 1937 і 1938 роках завойовував звання чемпіона України в середній вазі.

В той же час активно розвивається бокс в інших містах України: Дніпропетровську, Одесі, Донецьку, Сімферополі.

В Одесі ще в 1930 році була створена міська секція боксу. Вона об'єднала три низові колективи: інститут інженерів водного транспорту (Муратов), клуб портових вантажників "Местран" (Мак-Неш) і клуб "Харчовик" (А.Бакман). Якраз Аркадію Бакману, на той час студенту Одеського технікуму фізкультури було доручено організувати спортивне шефство над Одеським клубом моряків. Це були справжні "боксерські університети" для молодого боксера і тренера. Серед іноземних моряків було немало боксерів, зустрічались навіть бувші професіонали. Їх запрошували на сумісні тренування, влаштовувались спаринги.

Коли в голодному 1933 році в Харкові проводилась перша першість України з боксу, то в ній прийняли участь тільки боксери Харкова і Одеси. Представники тих же міст прийняли участь в другій першості СРСР, що проводилась 1933 року в Мінську. Команду України готував Г.Артамонов. Перша участь боксерів України у Всесоюзних змаганнях була досить успішною: чотири боксери зайняли третє місце. Це – Аркадій Бакман ("мухач"), одесит Давид Фідлер ("півень"), харків'янин Павло Солониченко (легка вага) і одесит Григорій Янкович (важка вага). Слід відзначити, що Г.Янкович з великою перевагою переміг А.Буличева (7 нокдаунів!), майбутнього переможця цієї першості, але пошкодив руку і вибув зі змагань.

Роки ІІ світової війни принесли важкі втрати українському боксу. На різних фронтах, у підпіллі, в концетраційних таборах загинули К.Шередега,

П.Солониченко, Н.Хижняк, В.Матвеєв, А.Гінзбург, Б.Бараноський, Л.Саплівенко, В.Хацько, Д.Фідлер, Г.Янкович, І.Зінченко, С.Демочко. Все потрібно було починати спочатку.

В Київ почали вертатись довоєнні боксери і тренери: И.К.Іванов, М.І.Романенко, Б.І.Рисев, В.Адамайтис, Б.Гросман, М.Чорний, та інші, переїхав із Харкова ДІФК. В Кіровоград повернувся Ю.Замачинський, в Запоріжжя – А.Бандолетов, в Одесу – Д.Бакман, М.Алексієв, Я.Фурман, в Донецьк А.Мальцев і Д.Коваленко, в Житомир – І.Гройсман, В Миколаїв – О.Григорє'в, в Харків - И.Заславський, у Львів – І.Винник, В.Старчак, О.Федяєв.

Ці люди відродили бокс на Україні. В 1945 році була створена секція (пізніше – федерація) боксу України. Очолив її М.І.Романенко. Швидко, один за другим створюються боксерські колективи в ДСО "Динамо", "Локомотив", "Водник", "Мукомол", "Металіст", "Спартак", "Будівельник", "Медик". Велику роботу по підготовці тренерських кадрів проводили інститути фізичної культури Києва і Львова.

Основний акцент в післявоєнні роки був поставлений на підготовці юнацького боксу. Тому успіхи боксерів України на 10 післявоєнних чемпіонатах СРСР (1944-1954) були досить скромними – 13 медалей (1-3-9). Але набравши сили, український бокс з 1954 року впевнено виходить на всесоюзні і міжнародні ринги.

Так, за 1954-1990 роки на чемпіонатах СРСР українські боксери завоювали 164 медалі (43-31-90). За ті ж роки 16 медалей (11-4-1) завойовано на чемпіонатах Європи, 5 медалей (2-1-2) на чемпіонатах світу , 4 медалі (0-2-2) на Олімпійських Іграх.

На першостях СРСР медалі переможцям почали вручати тільки з 1947 року. Першим українським боксером, який став чемпіоном Союзу в післявоєнні роки, став бувший фронтовик, харків'янин Георгій Єшко (півважка вага). Йому була вручена золота медаль чемпіона СРСР 1947 року. Наступного чемпіона довелось чекати 7 років. Ним став київський армієць, вихованець харківської школи боксу Річард Карпов (друга середня вага) в 1954 році. Тільки через 10 років наступну золоту нагороду для України здобув київський динамівець Віталій Бендаловський (54 кг), який став чемпіоном СРСР в 1964 р. Тренери спортсмена – В.Марченко і Б.Федченко-Дубровин. Для українського боксу Віталій виявився легким на почин. Вже в 1967 році, вихованець заслуженого тренера М.М.Лі Володимир Мусалімов завоював титул чемпіона Союзу в другий півсередній вазі. А потім ще два роки підряд утримував звання першої рукавички країни. В 191971 році відразу два киянина вибороли золоті медалі чемпіонів СРСР в Казані – це Олег Ліфанов (63,5 кг) і Олег Толков (71 кг). В подальшому майже кожного року на першостях СРСР українські боксери завойовували золоті медалі.

Виросла ціла когорта українських боксерів – переможців чемпіонатів Світу, Європи, великих міжнародних турнірів. Це такі спортсмени, як О.Ткаченко, В.Засипко, А.Клеманов, А. Никитенко, В.Мірошніченко, Ю.Тхоровський, Л.Шапошніков, В.Савченко, О. Ягубкін, Р.Зауличний, О.Кирюхін, брати Сидоренки, С.Данильченко, А.Котельник, С.Доценко, А.Федчук. Нарешті на Україні з'явився

перший Олімпійський чемпіон в найпрестижнішій ваговій категорії – надважкій – Володимир Кличко.

2. Бокс у Галичині

Зацікавлення спортом на західноукраїнських землях припадає на початок XX століття, коли почали створюватись в різних містах Галичини, Буковини, Закарпаття перші спортивні товариства та спортивні клуби. Однією з характерних особливостей їх діяльності було те, що вони організовувались на національній основі. В краю існував цілий ряд польських, українських, угорських, румунських, єврейських, німецьких товариств спортивного напрямку.

З ініціативи відомого спортивного педагога, професора Івана Боберського, на зборах студентства міста Львова, 22 вересня 1911 року в приміщенні політехнічної академії, було вирішено заснувати спортивне товариство "Україна". В умовах Австрійської імперії товариство об'єднало багатьох аматорів різних видів спорту – лещетарства, футболу, тенісу, шахів, легкої атлетики, гімнастики, тощо. Але тільки в післявоєнні роки прийшла черга на створення боксерської секції в місті Львові.

Слід відмітити, що в тогочасній Польщі, яка отримала власну незалежність в 1918, а відтак, окупувала Західну Україну, почав користуватись популярністю новий для того часу вид спорту - бокс. З ініціативи Американської Організації Християнської Молоді в різних містах Польщі були проведені показові виступи боксерів. Завдяки старанням цієї організації, в Варшаві, в кінці 1920 року, під керівництвом Джорджа Бурфорда були організовані перші курси для підготовки інструкторів з боксу.

За даними Войцеха Горжича (1983) в 1920 - 1921 роках бокс поширився по всьому краю, головно в Варшаві, Познані, на Сльонску, Лодзі. Бокс мав своїх ентузіастів серед членів Академічних Спортових Союзів в Кракові і Львові. Невдовзі, в 1923 році, з ініціативи журналіста Віктора Януш-Добровського, в Варшаві, відбувся з'їзд боксерських секцій, на якому був створений Польський Боксерський Союз (PZB).

В той час у Львові з'являється перша українська секція боксу. Осінню 1924 року, коли головою СТ "Україна" був інженер С.Слезак, і завдяки його клопотанню, товариство отримало нове приміщення – по вул. Ступінського 21. При товаристві повстають нові секції, а поміж ними і боксерська. Цікаво прослідити деякі історичні зв'язки особи С.Слезака і сина видатного західноукраїнського письменника І.Франка – Петра Франка. Виявляється, що П.Франко, випускник хімічного факультету Львівської Політехніки, активно пропагував фізичну культуру. В 1911 році, разом із І.Чмолою заснував перший таємний гурток "Пласт", мета якого – військовий вишкіл української молоді. У 1914 році, з ініціативи Петра Франка було скликано Перший з'їзд пластунів Галичини та Буковини. Влітку цього ж року він організував перший мандрівний табір.

З початком Першої світової війни Петро Франко добровільно вступив до легіону Українських Січових Стрільців. Був скерований до розвідувальної служби. В легіоні УСС він відзначився як хоробрий, кмітливий і мужній командир. В 1916 році австрійське командування відрядило П.Франка до летунської школи біля Сараєва, яку він успішно закінчив.

Коли в листопаді 1918 року постала Західно-Українська Народна Республіка, Петро Франко став організатором і піонером українського військового летунства. Вибравши базою летунства Красне, Петрові Франко вдалося за короткий час сформувати групу, до якої увійшли, крім нього, поручник С.Слезак та хорунжий УСС Кузьмович. Це той самий Степан Слезак, який в майбутньому буде мати безпосереднє відношення до організації у Львові першої секції боксу. Група швидко переросла в полк. На початку 1919 року на озброєнні в полку було майже 40 літаків. Особисто сотник Петро Франко здійснив близько п'ятдесяти бойових вильотів за лінію фронту. Отже, в 1924 році Степан Слєзак і Юліян Козяк при спортивному товаристві "Україна" заснували секцію боксу. Заняття відбувались під керівництвом Ю.Козяка. Серед чисельних боксерів виділялись: Бегей, Карло, Сич Тадей, Цимбала Роман, Білик Євген, Кобзяр В., Горинь Юлій, Гавриш Євстахій, Березюк.

Перші клубні змагання відбулись 2-го лютого 1926 р. А вже 20 лютого відбувся перший виступ українських боксерів в залі "Народного дому". Це була матчева зустріч із першим польських боксерським клубом "Д.В.", яка викликала широке зацікавлення серед спортивних кругів міста Львова. Молоді боксери "України" перемогли з рахунком 5 – 2. По закінчені боксерського сезону (зима-весна) члени секції тренувались в легкоатлетичній та інших секціях, де, завдяки зимовому боксерському тренуванні добивались значних успіхів – Бегей в метаннях, Кобзяр – в футболі, а Білик – в бігах.

Цікава історія розвитку боксу в Тернополі. Однією з перших тут була організована боксерська секція в спортивному товаристві "Поділля". За ініціативою одного з кращих футболістів "Поділля" – Іллі Коцюмбаса в 1933 році в Тернополі починає діяти боксерська секція, яка згодом стає однією з кращих секцій боксу Галичини. В 1934 році молода боксерська секція "Поділля" здобуває право виступати в міській боксерській лізі міста Тернополя. Ставши переможцем цих змагань, команда "Поділля" увійшла до польської окружної ліги, до класу "А". Таким чином, "Поділля" мало серед своїх суперників найкращі клуби Галичини: "Погонь", "Лехію", "Чарні" зі Львова, "Польонію" з Перемишля та тернопільські клуби "Креси" і ЖРКС (Жидівський Робітничий Клюб Спортовий).

Серед піонерів Українського боксу в Тернополі, варто назвати імена Романа Дайчака (муха), М.Казимировича (когут), Осипа Вомпеля (перо), Володимира Козуба (легка вага), Володимира Новицького (півсередня вага), Ярослава Пащина (півважка вага), Степана Зазуляка та багато інших.

Цікаво відзначити, що прізвище напівважковаговика Пащина зустрічається в опису чергової матчевої зустрічі Львівських "України" і "Гв'язди", яка відбулась в січні 1939 р. З рахунком 15 – 1 перемогла "Україна", газети виділяють майстерність Шолдри, Ощудляка і Антона Білого: Шолдра, вага когута, переграв Гелперта; Рудницькій, вага п'юркова, переграв Стенберга; Ощудляк, вага легка, прекрасне відчуття дистанції, - нокаутував в 3 раунді Келлера; Білий, півсередня вага, в 2 раунді переміг Ромера; Левкович, середня вага, в 1 раунді нокаутував Елмера; Пащин, пів важка вага, в 1 раунді переміг Фрідмана.

В Станіславові (Івано-Франківську) в 1933 році також організувалася боксерська секція, при Українському Спортивному Товаристві “Пролом“. Однак вона досить швидко припинила свою діяльність. Проте, чимало українських боксерів виступало в польських клубах Станіславова, і передовсім, в “Ревері“. Одними із найкращих в “Ревері“ були важковаговики Заславський, Володимир Черняхівський, а також брати Осип і Едвард Хоми. Взагалі, для тогочасного українського боксу була характерна наявність цілої когорти добре підготовлених боксерів в середніх і важких вагових категоріях. Як згадували про боксерські поєдинки очевидці, львівська “Україна“ втрачала пункти в легких вагових категоріях, і набирала пункти в важких. Нерідко траплялось так, що фінальні пари в першості галицьких міст у напів важкій і важкій вагових категоріях були тільки українськими. Відомими серед важковаговиків усієї Західної України були прізвища Пащина з “Поділля“, Помірка з “України“, Койцуна, Едварда і Осипа Хомів з “Ревери“.

Найяскравішою та найпомітнішою серед західноукраїнських боксерів була постать Осипа Хоми. В 16-річному віці стає чемпіоном Станіславова з боксу. Через 2 роки, в 1923 році Осип стає офіційним чемпіоном Польщі, успішно виступає в складі збірної Польщі в ряді турнірів. Хороші відгуки про молодого талановитого спортсмена вміщує варшавський “Пшегльонд Спортови“. Військову службу довелось відбувати на флоті, у місті Гданську. Море стає його другим захопленням. Після служби, вже як спортивний інструктор торгівельного судна “Батори“ 48 разів пересікає Атлантичний океан, буває в Індії, Північній і Південній Америці, у тропіках і екваторіальних околицях земної кулі. В 1937 році О.Хома знайомиться з американським професійним боксом, здобуває ліцензію професійного боксера, у відмінному стилі, нокаутом, виграє свій перший поєдинок. Перед ним відкривається перспектива професійного боксера. Однак, польська влада не поспішає видати українцеві виїзну візу, а з початком війни залучає його до оборони Гдині.

В 1943 році двометровий велетень О.Хома вступає в дивізію “Галичина“, пробивається з кільця смерті з-під Бродів, потрапляє в більшовицький полон. Проте він зумів дібратися до Карпат, де став бійцем Української Повстанської Армії (УПА). Як командир сотні О.Хома бере активну участь у боях, пробивається на Захід, потрапляє до Відня, де пробує відновити свою боксерську форму. З іменем О.Хоми пов’язані успішні виступи української боксерської команди на “Олімпіаді Ді-Пі“ 1948 року в еміграційних табірних умовах на території Німеччини. Життя Осипа Хоми раптово перервалося через 10 років після цього – 30 квітня 1958 року в США.

Відзначались боксерським талантом і два молодших брати Осипа – Едвард і Платон. Едвард Хома непогано виступав в складі Станіславської “Ревери“. Його спортивна кар’єра, на жаль, була зупинена під час польсько-німецької війни в 1939 році. В 1940 році перші боксерські кроки в Станіславському “Динамо“ робив і третій брат родини Хомів – Платон. В післявоєнні роки він був знаним боксером і тренером в умовах українського еміграційного життя.

Крім секцій в Тернополі і Станіславові в 1937 році була відновлена секція боксу у Львові при СТ “Україна“. Тоді до неї зголосилося чимало українських

спортсменів, що виступали у польських клубах. За короткий період, стараннями Антона Білого, Івана Ощудляка, Юрія Левковича, Петра Рудницького та інших, боксерська команда "України" домагалася значних успіхів і вважалася однією з кращих дружин у Львові. Своєю майстерністю українські боксери змушували рахуватись з ними керівників польських збірних. Поза конкуренцією був Антон Білий, який, за спогадами П.Рудницького, "за всю свою боксерську кар'єру програв, напевно, не більше п'яти боїв". Окремі боксерські секції в 30-х роках існували в Галичині і при товариствах "Сокіл" та "Луг", однак рівнем підготовленості члени цих секцій особливо не відзначалися.

Початком запровадження боксу на Буковині вважається 1931 рік, коли Північна Буковина і Бесарабія (нинішня Чернівецька область), входили ще до складу Румунії. В області існувала національна клубна система організації спорту: українці, зокрема, мали спортивний клуб "Довбуш", румуни – "Драгош Воде", євреї – "Маккабі", поляки – "Полонію". Переважно в цих клубах практикували футбол, легку атлетику, волейбол, гімнастику. Два клуби – "Драгош Воде" і "Полонія" взялися культивувати бокс. В румунському клубі бокс вів Г.Кліта, а в польському – А.Мех. Тренери мали по одній групі спортсменів і займались два рази на тиждень. В залах із боксерського інвентарю були боксерські мішки, груші, рукавиці. Окрім боксерів в залах почергово займались борці, гімнасти, волейболісти.

Бокс того часу був ще далеким від сучасного. Такий був стан розвитку боксу в Галичині між Першою і Другою світовими війнами. Друга Світова війна розкидала спортовців Галичини по різних країнах, фронтах, радянських і німецьких концентраційних таборах.. Кому пощастило уціліти, пережити воєнне лихоліття, той повернувся до занять любимим видом спорту.

Новий етап розвитку боксу у Львові наступив після закінчення Другої Світової війни. На відносно благополучні Західні області України в перші післявоєнні роки масово переселялись громадяни сходу України і з Росії, де панували повоєнний голод і розруха. З фронтів до Львова повернулись колишні боксери, які знову одягнули боксерські рукавиці. У Львові, на той час, було порівняно багато спортивних залів, що позволяло проводити тренування цілорічно.

З 1946 року тренерську роботу почав проводити Олександр Петрович Федяєв, - спортсмен-важковаговик, Майстер Спорту, призер першості СРСР. Він був не тільки спортсменом і тренером, но і організатором боксу. О.П.Федяєв протягом багатьох років очолював Львівську федерацію.

З цього ж часу працював тренером Ілля Семенович Винник, який 40 років своєї тренерської діяльності присвятив розвитку боксу в спортивному товаристві "Спартак". В товаристві "Харчовик" в п'ятдесяті роки тренером працював запорожець Анатолій Бондальотов. Знаменитий Антон Білий також свою спортивну підготовку в перші післявоєнні роки поєднував з тренерською роботою.

В 1952 році до Львова прибув із Дніпропетровська вихованець Харківської школи боксу Валентин Євгенович Сторчак, який очолив підготовку армійських боксерів в ОДО (окружному Домі Офіцерів), а з 1955 – боксерів "Буревісника" в стінах інституту Фізкультури, відтак, з 1965 року - боксерів товариства "Авангард". Його стараннями при Львівському Палаці спорту був збудований спеціалізований

зал боксу. Нові спеціалізовані зали були збудовані в товаристві “Трудові Резерви“ (Веніамін Шаргородський, Едуард Мартиросян).

Опираючись на цей тренерський контингент львівський бокс впевнено зайняв перші місця в республіці. Наприклад, на чемпіонаті України 1955 року 5-ть львів’ян стали переможцями – Ярослав Курка, Олег Баранков, Юрій Антонов, Веніамін Шаргородський, Анатолій Коньшин. В 1958 – 7 Львівян стали Чемпіонами! Це - Мирон Муха, Валентин Роміх, Борис Перепилиця, Ігор Дегтярев, В.Шаргородський, Борис Мухлинін, Олександр Нефедов. На Ш-й Спартакіаді України 1963 року - знову 5-ть переможців – Мирон Муха, Анатолій Неворотін, Ігор Дегтярев, Борис Мухлинін, Мирон Савчин, в 1965 році досягнення львівських боксерів повторюється – 5-ть чемпіонів – Мирон Муха, Анатолій Шульга, Віктор Анісимов, Теодозій Воробець, Євген Фоменко.

3. Боксери України – учасники Олімпійських ігор

Боксери України - учасники Олімпійських ігор у складі збірної команди СРСР:

1956 р., 16 О.І. (м. Мельбурн, Австралія): Річард Карпов (служив у м. Харків, 71 кг), чемпіон СРСР (без медалі).

1968 р., 19 О.І. (м. Мехіко, Мексика): Віктор Запорожець (м. Миколаїв, 48 кг) чемпіон СРСР (без медалі), багаторазовий чемпіон СРСР Володимир Мусалімов (м. Київ, 67 кг) - 3 місце. Перший в Україні призер Олімпіади і чемпіонату Європи (3 місце).

1976 р., 21 О.І. (м. Монреаль, Канада): Віктор Савченко (м. Дніпропетровськ, 71 кг) - 3 м., Анатолій Кліманов 2-разовий чемпіон Європи (м. Київ, 81 кг) без медалі.

1980 р., 22 О.І. (м. Москва): Віктор Мирошніченко (м. Донецьк, 51 кг) - 2 м. (у виграному бою зняли через незначне розсічення), Віктор Савченко (м. Дніпропетровськ, 75 кг) – 2 місце (в фіналі з поламаною рукою проти кубинця).

1992 р., 25 О.І. (м. Барселона, Іспанія): В збірній СНД Ростислав Заулічний (м. Львів, 81 кг) - 2 місце. Рамаз Паліані (Грузія) в 57 кг – 3 місце. Кубинська збірна рекордно розгромила всіх: 7 золотих, 2 срібних медалі (з 12 вагових категорій).

Боксери України - учасники Олімпійських ігор у складі збірної команди України:

1996 р., 26 О.І. (м. Атланта, США): Олег Кирюхін (м. Маріуполь, 48 кг) – 3 місце; Володимир Кличко (м. Бровари, 91 кг) – 1 місце. Прийняли участь Зубрихін Олександр (м. Стрий), Ростислав Заулічний (Львів).

2000 р., 27 О.І. (м. Сідней, Австралія): 51 кг Володимир Сидоренко – 3 м (м. Енергодар, Запоріжжя), 54 кг Сергій Данільченко - 3 м (м. Харків), 60 кг Андрій Котельник – 2 м. (м. Львів), 67 кг Сергій Доценко – 2 м (Крим), 81 кг Андрій Федчук – 3 м (м. Коломия, учень випускника ЛДІФК Данилишина Івана).

2004 р., 28 О.І. (м. Афіни, Греція) 6 чоловік – нагороди відсутні: 54 кг Максим Третяк (м. Вінниця), 60 кг Кравець Володимир (м. Донецьк), 69 кг Віктор Поляков (Ів. Франк.), 75 кг Машкін Олег (м. Миколаїв), 81 кг Федчук Андрій (м. Коломия), 91 кг Мазикін Олексій (м. Харків, м. Луцьк). Ігор Пащук (м. Червоноград Львівської

обл.) не допущений до змагань медичною комісією Олімпійського турніру (травма ока) – учень випускника ЛДІФК Хомяка Івана.

2008 р., 29 О.І. (м. Пекін, Китай): 57 кг Василь Ломаченко (м. Белгород-Дністровський, Одес. обл.) – 1 місце (Кубок Вала Баркера – кращий боксер турніру), +91 кг В. Глазков – 3 місце. Без нагород: 48 кг Чигаєв Георгій (Одесса), 60 кг Ключко Олександр (Миколаїв), 69 кг Стрецький Олександр (Дніпропетровськ), 75 кг Деревянченко Сергій (Миколаїв), 91 кг Усик Олександр (Сімферополь).

2012 р., 30 О.І. (м. Лондон, Англія): 60 кг В. Ломаченко – 1 м.; 64 кг Деніс Берінчик (Київ) – 2 м.; 69 кг Тарас Шелестюк (Макєєвка) – 3 м.; 81 кг Олександр Гвоздік (Харків) – 3 м.; 91 кг Олександр Усік (Крим) – 1 м. Без медалей: 75 кг Євген Хітров (Кривий Ріг), 56 кг Павло Іщенко (Херсон).

2016 р., 31 О.І. (м. Ріо-де-Жанейро, Бразилія). Виступ невдалий, без нагород. Поразка у перших боях: Микола Буценко (56 кг), Володимир Матвійчук (64 кг), Дмитро Митрофанов (75 кг), Денис Солоненко (81 кг), Тетяна Коб (51 кг).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бокс. Энциклопедия. Москва: Терра Спорт, 1998. - 320 с.
2. Дегтярев И.П. Бокс. Учебник для ИФК. М., ФИС, 1979.
3. Романенко М.И. Бокс. Учебник для ИФК. К., Вища школа, 1985.
4. Градополов К.В. Бокс. Учебник для ИФК. М., 1961.
5. Ширяев А.Г. Бокс учителю и ученику. С.-П., 2002.
6. Савчин М.П. Тренованість боксера та її діагностика. К., 2003.- 220 с.

АНОТАЦІЯ

Історія розвитку боксу в Україні: **лекція** з дисципліни Теорія і методика обраного виду спорту – Спортивно-педагогічне вдосконалення. Спеціальність 017 Фізична культура і спорт, спеціалізація «Бокс», рівень вищої освіти «бакалавр» (для студентів 2 курсу факультетів Фізичної культури і спорту та Педагогічної освіти), кафедра Фехтування, боксу та національних одноборств, Нікітенко С.А.. 2018. History of boxing development in Ukraine. Lecture on discipline «Theory and methodics of the chosen sport - Sports and pedagogical improvement (boxing)». Nikitenko Serhii.